

آغاز دوباره دیدن کودکان و خانواده‌ها فراینده شادی و زیبایی و سرزنشگی است. در این فصل زیبا، دگربار گام‌های کوچک کودکان بر روی سنگفرش خیابان‌ها، انگشتان گره خورده کودکان در انگشتان مادران و پدران کنجکاوی همگان را بر می‌انگیزد و از آغاز دوستی کودکان و تعامل آنان با مکان‌های تربیتی و آموزشی و فرهنگی خبر می‌دهد. در این روزهای شاد و اندکی تنش‌زای احتمالی، شایسته است این مراکز امنیت، شادی، بهداشت و یادهای را به یکباره فراهم آورند که دستاورد محیط‌های آموزشی تربیت انسان‌های سالم و مثبت نگر است.

سردبیر در اهمیت دوره کودکی و سال‌های اولیه همین بس که این مهم در مفهوم کودک به عنوان بخش ویژه و بی‌همتای هستی انسانی نهفته است و بنابراین پاره ارزشمندی از چرخه زندگی است. وقتی

خانواده‌ها و جامعه این دوره و کودکان را همان‌گونه که هستند بدون قید و شرط بپذیرند، آن‌گاه می‌توانند مسئولیت تدارک یک زندگی و آموزش و تربیت کیفی را برای آنها بعده گیرند.

دراین آغازین روزهای مهر، مر بیان چه می‌گویند؟

در برنامه‌ریزی‌های نوین در سراسر

دنیا، برنامه‌ریزی در این دوره پایگاه استوار و عمیقی پیدا

کرده است. با بدیهی شمردن ضرورت و اهمیت این دوره و توجه اصولی به

آموزش‌های پایه امروزه شاهد کاهش فاصله طبقاتی و باز کردن درهای بهشت تربیت

به روی همگان هستیم. کودکان محروم فرهنگی، کودکان دارای والدین شاغل یا دو شغل و گاه

چند شغل، غایب و یا کم حضور، کودکان دارای والدین ناپاخته و بسیار جوان، کودکان تحت سرپرستی

مادربزرگ و پدربزرگ و سالم‌مند و بستگان دیگر، کودکان دارای والدین با بیماری‌های خاص و یا ناسالم، خانواده

تحت فشار و استرس و دیگر انواع همگی در این مکان‌های آموزشی و تربیتی پیش دستان از تولد تا پیش از ورود به

دستان جایی را شغال کرده‌اند. نگاهی به بافت کودکان از جنبه‌های گوناگون ایجاد می‌کند که به این مکان‌ها همچون

خانه‌تریبت، بازیابی، خودسازی، محرومیت‌زدایی، درمان‌بایی و البته آموزش و یادگیری درست نیز بنگریم.

کودکان سرمایه‌های کشوری هستند، در این شرکت یک ملت و کیفیت زندگی انسان‌ها را در چند دهه آینده می‌توان

براساس وضعیت کودکان امروز و توانایی‌های آنها برای حل مشکلات خود، خانواده، جامعه و کشورشان پیش‌بینی کرد.

تغییرات اخیر از جوانب گوناگون بر دنیای پر راز و رمز کودکان به عنوان مخاطبان اصلی اثر گذاشته و برای آنان نیازهای

جدیدی به وجود آورده است. بالطبع، جامعه آموزشی و برنامه‌ریزی‌های گوناگون از هر نوع که باشد و در هر وضعیتی که

به سر برند، باید در این زمینه پاسخ‌گو باشد؛ زیرا نیازهای جدید پاسخ‌های جدید می‌طلبند.

شاید ما به طور خیلی دقیق ندانیم که در آینده غیرقابل پیش‌بینی، فرزندانمان با چه چالش‌هایی روبرو خواهد شد اما

می‌دانیم برای روبه‌رو شدن با این چالش‌ها باید خلاق و مبتکر بود و دیدی باز و مثبت داشت. کودکان ما باید به بزرگ‌سالانی

تبديل شوند که بتوانند با واقعی و رویدادهای غیرمتوقفه و بحران‌های احتمالی مقابله کنند. هدف‌های تربیتی و برنامه‌های درسی

ملی باید بتوانند سبب خودشناسی مثبت کودکان شود؛ به جهان‌بینی سالمی دست یابند؛ علم موجود را در موقعیت‌های جدید

به کار بزنند؛ نوآور و خطرپذیر باشند و نیز صد البته ذهنی کنجکاو برای پدید آوردن علم و ابتکارات نو پیدا کنند.

و اینجاست که مأموریت سازمان‌های تربیتی و وزارت آموزش و پرورش به عنوان مهم‌ترین نهاد تربیتی جایگاه و ارزش

والای این دوره را باید نمایان سازد.

تازمانی که با عبارات و کلمات سرشار از ایهام و ابهام همچون رسمی یا غیررسمی شدن، عمومی یا غیرعمومی، اجرایی

کودکان
سرمایه هر کشوری
هستند، در واقع ثروت یک ملت
و کیفیت زندگی انسان‌ها را در
چند دهه آینده می‌توان بر
اساس وضعیت کودکان امروز
و توانایی‌های آنها برای حل
مشکلات خود، خانواده،
جامعه و کشورشان
پیش‌بینی کرد

و الزامی یا غیر آن، خصوصی یا غیرخصوصی و دولتی و حتی بودن یا نبودن این دوره از آموزش‌ها و رکن اساسی زندگی انسان سخن رانده شود، در تحقق اهداف تربیتی از طریق برنامه‌درسی ملی و جایگاه کودکان در سند تحول بنیادین نظام آموزشی باید تردیدهایی داشت. بهنظر من هر گونه سطحی نگری، سوءقصدی به نظام تعليم و تربیت محاسب می‌شود.

اما... زاویه دیگر سخن من، مریبان و پرورش کاران کودکان‌اند. در سفرهای استانی و نشتمن پای صحبت آنها، بعض‌های نهفته و دل‌نگرانی‌های آنان بیشتر نمایان می‌شود. مریبان مراکز آموزشی پیش از دبستان و مهدهای کودک چه می‌گویند و چه می‌خواهند؟ حکایت تازه‌ای نیست که در نظام آموزشی، چارت سازمانی این دوره تربیتی در نقشه سازمانی ترسیم نشده است. از کجامی آیند؟ چگونه گزینش می‌شوند؟ متولی اصلی آماده‌سازی آنها کجاست؟ آموزش‌های اولیه، حین خدمت و داشن افزایی آنها را کجا باید به عهده داشته باشد؟ وظایف و مسئولیت‌هایشان را چه کسی تعیین می‌کند؟ ارتقای شغلی آنها چگونه باید صورت گیرد؟ آیا کارشناس درست است؟ چه کسی ارزیاب عملکرد آنهاست؟ از همه مهم‌تر اینکه با همه سختی و مقابله با مصایب بهویژه در نواحی محروم و شهرستان‌ها، بودجه برای تأمین زندگی آنها وضعیت سخت کاری، بازنیستگی، بیمه و دیگر نابسامانی‌های معیشتی و شغلی آنان را چه کسی پاسخ‌گوست؟ چه کسی به حقوق آنها رسیدگی می‌کند؟

و نیز در حیرتم که چرا بین عرضه و تقاضای نیروی انسانی برای این آموزشگاه‌ها ارتباط درستی نیست؟ فرمول غریبی است که از سال ۱۳۶۰ دانشگاه‌ها در رشتۀ آموزش و پرورش پیش‌دبستانی دوره کارشناسی داشته‌اند و از سال ۱۳۸۲ نیز دورۀ کارشناسی ارشد دارند و دانش‌آموختگان بی‌شماری را برای این آماده ساخته‌اند. نیروهایی که عطش زیادی برای استخدام و کار با کودکان دارند. ولی رابطه‌ای اصولی بین جایگاه تأمین نیروی انسانی برای این دوره و دنیای کار و متولیان دست‌اندرکار ایجاد نشده است.

گفتني است وقتی مریبان علاقه‌مند، پرانگیزه و پرانرژی خود را نمایید و درمانده ببینند، باید به سرنوشت تربیتی کودکان تحت آموزش آنها نگاهی مسئولانه‌تر اندداخت. زیرا رضایت شغلی بهویژه در این سطح و رضایت خانواده، شادی و آموزش کودکان و امنیت جامعه را بیشتر تأمین می‌کند.

آیا وقت آن نرسیده است که وزارت آموزش و پرورش برای نگه داشت آنان و جایابی و تأمین نیروهای خود از این افراد بپرتوان، آگاه و علاقه‌مند و پرانگیزه استفاده کند؟ چرا باید به برخی از این آموزشگاه‌ها فرصت سوء استفاده بدھیم که نیروهای خود را از هر جا و با هر ویژگی تأمین کنند و در جایی دیگر نیروهای آماده عاطل و باطل بمانند؟ آیا این هدرروی انرژی و سرمایه‌های انسانی نیست؟ جا دارد در این سال پربرکت، از این نیروهای خلاق و توانمند استفاده کرد و کودکان و خانواده‌ها را نیز در امنیت ذهنی بهتری از جهت بهره‌دهی مراکز پیش‌دبستانی نگه داشت.

تقاضای همه مریبان، دیدن کار و شغل خود در برنامه‌ریزی‌های نوین است. در این تغییرات باید زوایای پرامید را پیش روی مریبان و این زحمتکشان خاموش روش‌ساخت. به این بهانه از مسئولان و دست‌اندرکاران نظام آموزشی نیز تقاضای جدی رسیدگی به وضعیت مریبان و این تأثیرگذاران اولیه در زندگی کودکان را داریم.

در این فصل زیبا، با تشکر از همه عزیزان پرتلایش، مریبان و والدین کودکان که مشوق فصل نامه هستند و نیز کارشناسان و دانشجویان که با مطالب ارزنده خود در پریار کردن نشریه سهم شایان توجهی دارند، امید فراوان دارم که با اندیشه‌های سازنده خود هیئت تحریریه مجله و برنامه‌ریزان را یاری کنند.

